

organist Pišler dobesedno posestniku Vidu Kokolj; to se glasi: „Cenjeni g. Vid Kokolj, ker Vi ob času zbirce ne odarujete mežnarja, in ker pravite, da ga ne rabite, Vam pošljem za današnji dan pot, ki sem ga bil prisiljen napraviti radi spovedi Vašega hlapca, računa za K 3— reči z besedami tri krone a. v. kar se naj blagovoli v 3 dneh poravnati, sicer Vas izročim advokatu. S poštovanjem Ivan Pišlec m/p. Sv. Barbara v Haložah dne 8. IV. 1911.“ Mi smo pri tem sami radovedni, koliko sta v tistem apostolskem času ta dva učenca s Emavsa si pot računala, in sicer v temi, ko Pišler toliko računa kateri ni nikakor učenec bil Kristosov pri belem dnevu. Prašamo uredništvo o tej zadevi pojasnila. . . V vsaki številki „Stajerca“ se bode razkrivalo delovanje naših denarja željnih pastirjev in politikarjev natanko, ako ne bode miru od njih.

Vogrin se zdaj poboljšal je

Kaplanu tak naročil je:

Naj večkrat bo pri Ani meša,

S tem se krčmarjem štrana zmeša . . .

Vičanci pri Veliki nedelji. Velikonedeljska kmetijska podružnica priredi velik kmeto-gospodarski shod dne 21. maja t. l. ob 2. uri popoldan na vzornem posestvu gosp. Škerleca v Vičancih, ter vabi spodnještajerske zemljiške posestnike, da se tega shoda udeležijo. Govorilo bode več strokovnjakov i. s.: o načinu kako in s katerimi sredstvi je mogoče kmetovalca svoje pridelke pomnožiti; o raznih gospodarskih novostih, ki se dandanes kmetu ponujajo; o sadje-reji, oziroma napravi sadnih drevesnic; o poljski setvi s strojem; o napravi novih brežnih travnikov in napravi malih novih travnikov na prej

neproduktivni zemlji. Na razgovor pride umetno gnojenje in se bode razkazalo razna gospodarska orodja ter se podučevalo o deteljni setvi po najnovejšem načinu in kako je treba zemljo izkoristiti do zadnjega ara. Vičanski Škerlec bode temeljito vse natanko razkazal, ter razložil, zakaj mora biti ravno tako in ne drugače urejeno ter se lahko vsak zborovalec z lastnimi očmi o tozadevnih uspehih in o marsikaterem poskusu prepriča. Seveda se sme tega shoda udeležiti tudi vsak gospod iz vsakega stanu in brez razlike na narodnost.

Podružnični načelnik: **Senior**, stotnik v p.

Iz Jesenic. Volilni imeniki za občinske volitve so bili razgrnjeni na vpogled skozi tri tedne v občinski pisarni na Jesenicah. Vsak naš somišljenik je v tem času svojo dolžnost storil. Kliko pouličnih prepečev, pijancev in svinjarjev ki igrajo po Jesenicah svojo vlogo, rimskomiselnih Škubcev in Zabukovcev moramo poraziti, da se zopet enkrat dvignijo Jesenice na nivo poštenega dela in resnega naprednega in občinskega gospodarstva, ki ga je že pretekla leta izvrševala naša stranka na Jesenicah Kdor je za ta načela, naj gre z nami v boj, kdor pa drugače misli, naj gre za svojo pot! — Jeseniški načelnik požarne brambe g. Lovro Balok hoče na vsak način postati jeseniški rimski katoliški župan. V sedanjemu času volilnega boja je dal sledeča vabila na Jesenicah in na Savi na desko požarne brambe nabiti: »Vabilo! Vsi delojoči udje, od prostovoljne požarne brambe Jeseniške se vljudno vabite dně 15. t. m. ob 1/2 4 uri popoldne popolnoma v paradni obleki v gasilni hram da se potem udeležimo procesije vstajenja našega gospoda zveličarja Jezusa Kristusa. Amen! (Pečat) Jesenice, dně 12./IV 1911. načelstvo. Komentarija menda k temu ne potrebujemo! — Politični glasovi. Od tu in tam se čuje, da bi stari klerikalci za prihodnje občinske volitve, radi sklenili z nami nekaj kompromis. Kaj pa porečemo mi k temu? Gospodje klerikalci! Ali se spominjate, da sta imeli obe stranki

na Jesenicah svoj čas kompromis? Kdo ga je prelomil v jeseni leta 1907? Ali niste ravno vi nastopili kljub kompromisu proti nam? Ali niste že za te občinske volitve, ki se imajo vršiti, iskali zveze pri vseh nam nasprotnih strankah? Ali se ni vaš dični oča Škubec, ki je duša vaše politike, muzal sedaj pri tej sedaj pri oni stranki, ki je nam v dno duše sovražna? Kdo je prijel shode ajmohtarjev na Jesenicah, Hrušči, Planini in s tem žalil najsvetejša čustva našega ljudstva? Ali se spominjate na ostudne napade z Jesenic v »Slovenec« poslane od fajmoštra Škubica na našo stranko v klerikalnih časopisih? Moremo li mi iti roko v roki s tako stranko? Ali je čudno, ako smo izgubili vso vero na Jesenicah? In njene kompromise, dokler ima take voditelje? Ne rečemo, da ni nekaj mož v klerikalni stranki, s katerimi bi se dalo vsaj govoriti, in ti možje sami v srcu obsojajo klerikalno ajmohtarstvo pošetje. Ti možje pa naj se otresejo svojih gnjusnih voditeljev in naj gredo z nami na programu »Jeseniške in Savske gospodarske stranke« pa mirna Bosna. Ali praznujete z nami veselo napredno alelujo vstajenja napredka, ali pa ležite pod mrzlim kamnom ajmohtarke more! Kompromisov pa ne moremo poznati več!!! — Morala udov katoliškega delavskega izobraževalnega društva. Očerk Josp Vodišek je predaval na veliki teden svojim čukom v neki tukajšni skrivni gostilni o »Operaciji ženskih spolnih bolezni«. Neki sočuk se je moral na gostilniško mizo spraviti in tam je učeni Vodišek svojim sobratom Čoporu, Torker-ju itd. pokazal svojo kunst. Instrumente se je sposodil baje od neke bivše device in je menda tako razumno operacijo izvršil, da ga prav toplo jeseniškim damam v slučaju kakih obolenosti v spodnjih delih priporočamo! Vodišek je bil poprej mežnar in se je izuril v tej stroki pri različnih farovski kuharicah! — Menda ga bode tudi g. fajmošter Škubic v prihodnem »Slovenec« prav toplo priporočil! — Potem pravi kaplan Kogej, ni čuda da se v katol. delavskemu domu, najfinjša izobrazba in pa zabava najde! Ja mi tudi teme vsestransko potrdimo! — Ia sicer v tolažbo gg. Škubica in Kogejal

Zagoreci pri Sv. Lovrencu slov. gor. Tukajšni posestniki smo sklenili, da si s časoma osušimo naše muzevne travnike, jih zboljšamo in prenovimo. Na večkratno prošnjo je prišel znani strokovnjak g. Škerlec Vičanski od Velike nedelje, ter razpravil različna tozadna vprašanja, (na dan 9. t. m.) Navajal je vzgled umnega kmetovanja iz posameznih panog kmetijstva ter dejal, da edino le s pomočjo dobrega travnika nam je mogoče priti do boljše bodočnosti pri kmetovanju. Vse drugo, je dejal, je le postranski dobiček. Nadalje nas je podučil, kako naj postopamo pri osuševanju naših malovrednih travnikov, ki s ustanovimo vodno zadrugo, to pa radi tega, ker le na tak način nam je mogoče dobiti podporo iz 54 milijonskega fonda pri poljedelskem ministerstvu. Omenil je, da je ta denar določen za pomožitev krmil, za izboljšanje živinoreje. Torej je taka zadruga velikega pomena. Po drugi strani pa dobimo 40% deželnih in državne podpore. Torej na noge, je dejal g. Škerlec, dokler se nam denar ponuja! — Najprej treba obilno lepe krme, potem še misliti na boljše pasmo živine in ko imamo isto, je treba gledati, da dobimo od živine popoln dobiček, ker smo gnoj od živine in prireja telet ne zadostuje, ampak je gledati na dobiček od mleka. Ker smo pa preveč oddaljeni od mesta in nimamo mlekarne, da bi spravili mleko v denar, si moramo nabaviti posnemalnice in prodajati sirovo maslo (puter). Pri tem nam je g. Škerlec na podlagi lastnih izkušenj pri posnemalniku, katerega je kupil pri delniški družbi »Alfa Separator« na Dunaju XII. Wienerbergstrasse 31) izračunal in s številskimi dokazali, kako lepi dobiček imamo na tak način pri naši živini. Sklenili smo, da se ravnamo po njegovih nasvetih in g. Škerlec nam je naredil takoj prošnjo za podporo pri osuševanju naših malovrednih travnikov, katero smo vsi posestniki omenjenih travnikov podpisali, ki smo bili navzoči, ter jo pošljemo na vis. deželni odbor. Omeni se še, da je predavatelj g. Škerlec govoril nad poldrugo uro tako navdušeno za kmetijske koristi, da smo se mu čudili in se možu pozna, da se res veliko trudi, misli, računi in zelo veliko tuhta v svoji stroki, ter je priporočena vredno, da ga tozadevno posnemamo. Za njegov trud se mu najprijazneje zahvaljujemo in želimo da nas v kratkem zopet obišče.

Ivan Holc.

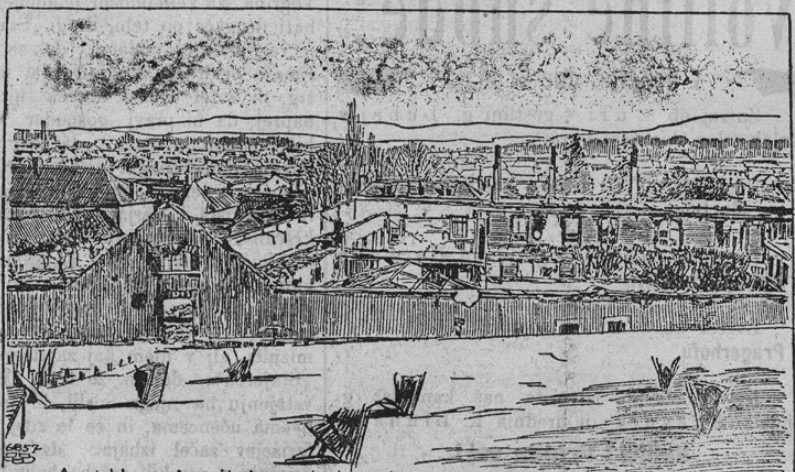
Viničarska revolucija.

Nekaj časa sem se pojavlja v vinorodnih krajih na Francoskem nezadovoljnost med tamošnjimi »viničarji«; na Francoskem imenujejo namreč »viničarje« kmete-vinogradnike same. Med temi kmeti se je pričela iz raznih gospodarskih vzrokov velika revščina. Vlada vzrok te revščine ni prav razumela; vstvarila je postavke, ki so pa nezadovoljnost še hujše razširili. Sovražstvo kmetov se obrača zlasti proti velikim fabrikam šampanjca. Prišlo je najpreve do velikih izgredov in naposled celo do krvavih bojev s priklicanim vojaštvom. Vojaštvo je zdaj sicer nasilstva omejilo. Ali revolucijski duh tli še vedno in vsak dan zopet zamore se pričakovati prelivanja krvi. Danes prinašamo nekaj slik iz teh krvavih kmetijskih uporov. Na prvi sliki vidimo zgoraj v levem kotu nekega 80 letnega kmeto-veterana, ki nosi zastavo upornikov. Na desni strani (zgoraj) vidimo uporne kmete, ki marširajo proti mestu Epernay. Spodaj vidimo uporne »viničarje« z orožjem in zastavami v bližini mesta Ay. Uporniki nastopajo seveda jako nasilno. Druga slika nam kaže razvaline fabrike za izdelovanje šampanjca, ki so jo uporniki v svoji besnosti zažgali. Ostalo je le še zidovje fabrike. V raznih krajih prišlo je že do krvavih spopadov med upornimi kmeti in vojaštvom. Uporniki gradijo bari-kade in se branijo z orožjem. Kjerkoli zamo-rejo, uničujejo premoženje šampanjskih fabrikantov.

Tako n. p. so le v Ayu čez 5 milijonov steklenic šampanjca izlili. V okolici mesta Epernay izgleda vse kakor po hudi vojski. Vinogradi, kleti, hiše, vse je razbito in uničeno. Le pri fabriki, katero vidimo na naši sliki, napravili so uporniki čez 6 milijonov frankov škode. Fabrika pride zdaj v likvidacijo. Ali tudi drugi gospodarski polomi bodejo posledice uporov.



Der Aufstand der Champagne-Winzer.



Ansicht von Ay mit einer niedergebrannten Champagner-Fabrik.

Dr. Anton Korošec, kje ste?

V svojem »Slov. gospodarju« ste pisali pred par tedni, da je vse zlagano, kar je »Stajerc« glade slovenskih posojilnic pisal. Priporočali ste, da naj urednik K. Linhart te trditve ustmeno na javnem shodu ponavlja. Obenem ste obljubili, da bodejo potem vse prizadete slovenske posojilnice proti uredniku Linhartu tožbo vložile. Mi smo ta Vaš poziv sprejeli in hočemo vse v »Stajercu« gledé brezvestnega poloma slovenskih posojilnic napisane članke javno in ustmeno povedati in ponavljati. Pripravljeni smo torej, da pred sodnijo vse ponavljamo in dokazujemo . . .

Tedni so minuli, »Slov. Gospodar« pa — molči. Vprašamo Vas torej javno, g. dr. Anton Korošec, zakaj ste dano besedo snedli?

Pojasnim stvar v javnosti in pred sodnijo! Ako bi pa tega ne hoteli storiti, potem s tem